

ОПШТИНА ПАРАЋИН

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О
БУЏЕТУ за 2020. годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2020. годину
 - Шта се променило у односу на 2019. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2020. годину
 - Шта се променило у односу на 2019. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Параћин за 2020. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Председник општине
Саша Пауновић, дипл. инг. ел.

Ко се финансира из буџета

Директни корисници буџетских средстава

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинско правобранилаштво
- Управа за урбанизам, финансије, скупштинске и опште послове
- Управа за инвестиције и одрживи развој
- Управа за пољопривреду и локални економски развој
- Управа за послове органа општине
- Управа за друштвене делатности

Индиректни корисници буџетских средстава

- Месне заједнице
- Завичајни музеј Параћин
- Библиотека “Др. Вићентије Ракић” Параћин
- Културни центар “Параћин” Параћин
- Дом омладине “Параћин” Параћин
- Позориште “Параћин”
- СРЦ “7 Јули”
- СРЦ “Јединство”
- СРЦ “Борац”
- Предшколска установа “Бамби”
- Туристичка организација општине Параћин

- **Остали корисници јавних средстава**
 - Образовне установе (основне и средње школе)
 - Здравствене установе (Дом здравља и Апотека)
 - Социјалне установе (Центар за социјални рад)
 - Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

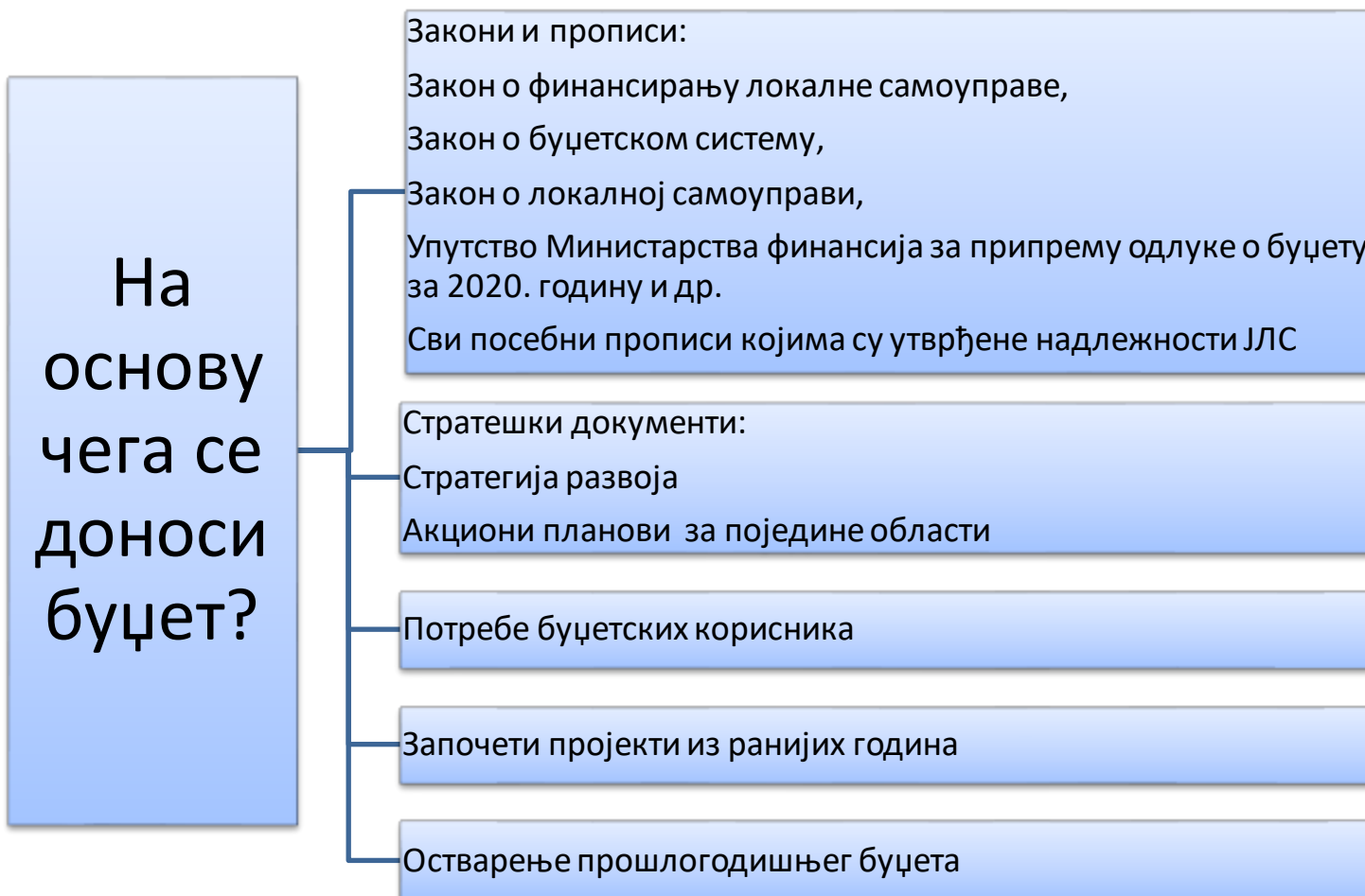
Приликом дефинисања овог, за општину Параћин најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Параћин за 2020. годину износе

1.734.908.440
динара

- Одлуком о буџету општине Параћин за 2020. годину планирана су средства из буџета општине у износу од **1.510.000.000** динара, пренета средства из ранијих година у износу од **64.373.056** динара и средства из осталих извора у износу од **160.535.384** динара.

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат
Донације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе).
Непорески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)
Примања од продаје нефинансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.
Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина
Пренета средства из ранијих година	<ul style="list-style-type: none">• Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години

Структура планираних прихода и примања за 2020. годину

Структура планираних прихода и примања за 2020. годину

Шта се променило у односу на 2019. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2020. години (извор финансирања 01 – средства из буџета) су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2019. годину за **60.000.000** динара, односно за **4,14 %**.

- **Порески приходи** су повећани за 33.200.000 динара.
- **Примања од продаје нефинансијске имовине** су повећана за 30.000.000 динара.

- **Непорески приходи** су смањени за 3.200.000 динара.

Трансфери су остали на истом нивоу.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2020. години из буџета износе:

1.734.908.440 динара

✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.

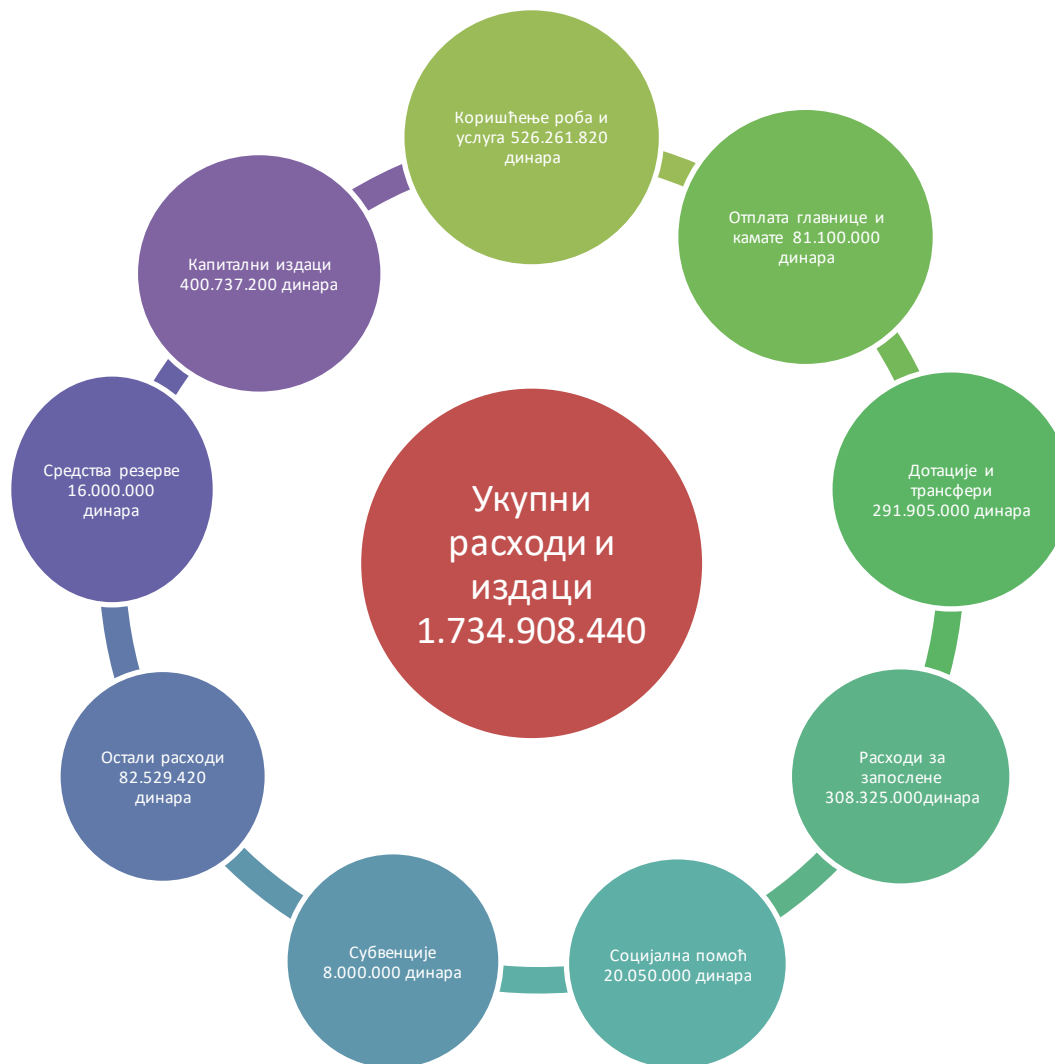
✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.

✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање јавних предузећа и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2020. годину

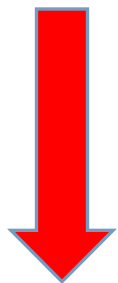

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2020. годину

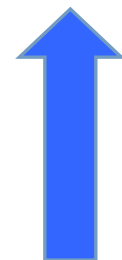
Шта се променило у односу на 2019. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2020. години (извор финансирања 01 – средства из буџета) су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2019. годину за **60.000.000** динара, односно за **4,14 %**.

- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 55.128.692 динара;
- **Дотације и трансфери** су смањени за 37.639.952 динара;
- **Расходи за социјалну заштиту** су смањени за 635.000 динара;
- **Остали расходи** су смањени за 15.666.508 динара.

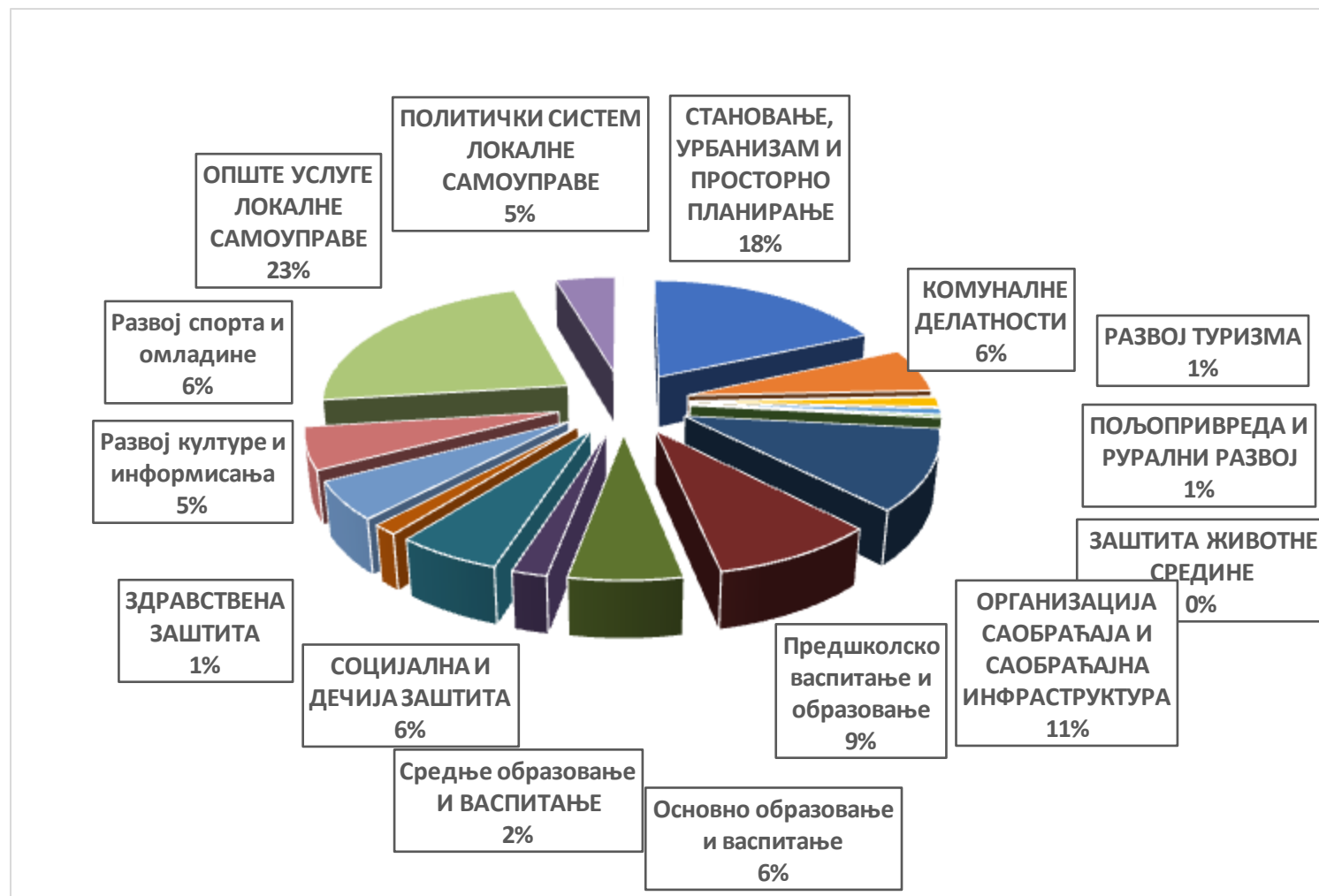
- **Расходи за запослене** су повећани су за 20.306.000 динара;
- **Субвенције** су повећане за 40.000 динара;
- **Средства резерве** су повећана за 10.649.580 динара.
- **Капитални издаци** су повећани за 124.574.572 динара;
- **Отплата главнице и камате** су повећани за 13.500.000 динара;

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2020. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	318.899.640	18
Програм 2. Комуналне делатности	103.095.549	6
Програм 4. Развој туризма	22.310.000	1
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	13.350.000	1
Програм 6. Заштита животне средине	5.000.000	0
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	189.853.251	11
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	158.812.000	9
Програм 9. Основно образовање и васпитање	108.615.000	6
Програм 10. Средње образовање и васпитање	33.780.000	2
Програм 11. Социјална и дечија заштита	100.000.000	6
Програм 12. Здравствена заштита	24.250.000	1
Програм 13. Развој културе и информисања	90.150.000	5
Програм 14. Развој спорта и омладине	98.125.000	6
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	390.395.000	23
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	78.265.000	5
Укупни расходи по програмима	1.734.908.440	100

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2020. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина општине	44.900.000	2,59
2.	Председник општине	6.100.000	0,35
3.	Општинско веће	27.265.000	1,57
4.	Општинско правобранилаштво	7.000.000	0,40
5.	Управа за урбанизам, финансије, скупштинске и опште послове	625.655.000	36,06
6.	Месне заједнице	19.000.000	1,10
7.	Завичајни музеј Параћин	18.780.000	1,08
8.	Библиотека “Др. Вићентије Ракић” Параћин	18.880.000	1,09
9.	Културни центар “Параћин” Параћин	22.490.000	1,30
10.	Дом омладине “Параћин” Параћин	8.770.000	0,50
11.	Позориште “Параћин”	9.230.000	0,53
12.	СРЦ “7 Јули”	39.400.000	2,27
13.	СРЦ “Јединство”	7.660.000	0,44
14.	СРЦ “Борац”	6.065.000	0,35
15.	Предшколска установа “Бамби”	158.820.000	9,15

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2020. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
16.	Туристичка организација општине Параћин	22.310.000	1,29
17.	Управа за инвестиције и одрживи развој	616.848.440	35,56
18.	Управа за пољопривреду и локални економски развој	22.420.000	1,29
19.	Управа за послове органа општине	18.250.000	1,05
20.	Управа за друштвене делатности	35.065.000	2,02
	УКУПНО:	1.734.908.440	100,00

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2020	2021	2022
Изградња објеката на парцелама индустријског парка у индустријској зони ”Змич”	71.000.000		
Пројекат изградња улица у сеоским МЗ 2019-2021.година	7.500.000	41.250.000	
Пројекат изградње сеоских улица 2018.-2020.година	33.717.000		
Пројекат изградње канализације у граду 2018-2020.година	16.650.000		
Пројекат изгр. канализације у сеоским МЗ 2019-2021. год.	1.000.000	28.160.000	
Пројекат изгр. канализације у сеоским МЗ 2018-2020. година	15.350.000		
Пројекат уређења трга са фонтаном у центру града 2019 - 2020. година	37.599.000		
Програм реконструкције градских улица 2018-2020.година	15.900.000		
Пројекат уређења паркова и јавних површина у градским месним заједницама 2019-2020. година	22.100.000		
Пројекат уређења паркова и јавних површина у сеоским месним заједницама 2019-2020. година	14.580.000		
Пројекат изградње градских и приградских улица 2018-2020. година	13.500.000		
Пројекат изградње и реконструкције тротоара 2019-2021. година	4.500.000	44.750.000	

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Параћин за 2020. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општине Параћин:

https://www.paracin.rs/index.php?option=com_content&task=view&id=15920&Itemid=254